Paper Code : 3827

M S W Sem – III (New Course)
JUL/SEP – 2021
MSW-E-317 Labour Lagislations

કુલ સમય : ૬૦ મીનીટ કુલ પ્રશ્નો : ૫૦ વિદ્યાર્થીએ ટીક કરવાના પ્રશ્નો : ૩૫

નોંધ : વિદ્યાર્થીએ માત્ર ૩૫ પ્રશ્નો જ ટીક કરવાના રહેશે. જો વધારે ટીક કરેલ હશે તો પ્રથમ ૩૫ પ્રશ્નો જ ગણતરીમાં લેવામાં આવશે.

---

(૧) બોનસ એટલે ઉદ્યોગોના વધારાના નફામાં ભાગ મેળવવાનો .... છે.
(A) અધિકાર (B) વધારાનું વળતર (C) કૃપા (D) એક પણ નહી
(૨) ભારતમાં સૌપ્રથમ .... ના કામદારોને બોનસ અપાયુ હતું.
(A) મુંબઈમાં કાપડમીલ કામદારોને (B) રેલ્વે કામદારોને (C) કૃપા (D) બંદર કામદારોને
(૩) પેમેન્ટ ઓફ બોનસ ઓર્ડીનન્સ કયારે બહાર પાડવામાં આવ્યો ?
(A) તા. ૩૦–મે–૧૯૮૫ (B) તા. ૨૯–મે–૧૯૭૦ (C) તા. ૩૦–મે–૧૯૮૦ (D) તા. ૨૯–મે–૧૯૬૫
(૪) બોનસ ચુવણીધારો – ૧૯૬૫ માં " બોનસ " બોનસની વ્યાખ્યા
(A) વ્યાખ્યા આપેલ છે (B) વ્યાખ્યા આપવામાં આવી નથી (C) બન્ને (D) એક પણ નહી
(૫) કયા કર્મચારીઓને બોનસ ચુકવણી ધારો ૧૯૬૫ લાગુ નથી પડતો ?
(A) ઈન્ડીયન રેડક્રોસ સોસાયટીના કર્મચારીઓને (B) જુની ફેકટરીના કર્મચારીઓને (C) બન્ને (D) એક પણ નહીં
(૬) મુંબઈ સરકારે ૧૯૨૪ માં બોનસ અંગે હાઈકોર્ટના મૂખ્ય ન્યાયાધીશના અધ્યક્ષપદ હેઠળ એક સમિતિ નીમી હતી. તેના અધ્યક્ષ કોણ હતા ?
(A) થોમસન (B) સી. રેડ્ડી (C) નોમન (D) એક પણ નહી
(૭) કામદાર રાજય વિમા ધારો એ એશીયામાં પ્રથમ સામાજીક સલામતીનો કાયદો કયા દેશનો છે ?
(A) જાપાન (B) અમેરીકા (C) ઈગ્લેન્ડ (D) ભારત
(૮) કામદાર રાજય વીમા ધારાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ કયો છે ?
(A) નોકરી દરમ્યાન થતી ઈજા માટે લાભ આપવાનો (B) ઉત્પાદન વધારાનો (C) કારખાનાની સલામતીનો (D) માલીકની સલામતીનો
(૯) કામદાર રાજય વીમા ધારો કોને લાગુ પડતો નથી ?
(A) નિગમિત કારખાના (B) કાયમી કારખાના (C) સરકારી કારખાના (D) મોસમ પુરતા ચાલતા કારખાના
(૧૦) ગ્રેજયુઈટી મેળવવા માટે કામદારે ઓછામાં ઓછા કેટલા વર્ષની નોકરી પુરી કરેલી હોવી જોઈએ ?
(A) ૧૦ વર્ષ (B) ૬ વર્ષ (C) ૫ વર્ષ (D) ૧૧ વર્ષ
(૧૧) ગ્રેજયુઈટી મેળવવાનો કામદારનો અધિકાર કયા પ્રકારનો છે ?
(A) મુળભુત (B) કાયદેસરનો (C) વ્યકિતગત (D) એકપણ નહી
(૧૨) ગ્રેજયુઈટી કામદારને કયારે આપવામાં આવે છે ?
(A) નિવૃતિ સમયે (B) ફરજ દરમ્યાન (C) રજાના દિવસે (D) એકપણ નહી
(૧૩) કામદારને વધુમાં વધુ કેટલા મહીનાનો પગાર ગ્રેજયુઈટી તરીકે મળી શકે ?
(A) ૧૦ મહીના (B) ૨૫ મહીના (C) ૨૦ મહીના (D) ૧૫ મહીના
(૧૪) માલીક ગ્રેજયુઈટી ચુકવવામાં કસુર રહે તો તે લેણી રકમની વસુલાત કોણ કરશે ?
(A) કલેકટર (B) ન્યાયાધીશ (C) ન્યાયપંચ (D) એકપણ નહી
(૧૫) માલીક નિયત દરમ્યાન ગ્રેજયુઈટી ન ચુકવે તો તેને ઓછામાં ઓછી કેટલી સજા થઈ શકે ?
(A) ૬ માસ (B) ૩ માસ (C) ૯ માસ (D) ૧૨ માસ
(૧૬) કારખાનામાં વિજળી વપરાતી હોય અને કેટલા કામદારો કાર્ય કરતા હોય તો ૧૯૪૮ નો કારખાનાનો કાયદોલાગુ પડે ?
(A) ૧૦ કે તેથી વધુ (B) ૧૦ થી ઓછા (C) માત્ર ૯ (D) ઉપરના બધા
(૧૭) ઔધોગીક તકરારના કાયદાનો મુખ્ય ઉદેશ શું છે ?
(A) કામદાર કલ્યાણ (B) સામાજીક શાંતિ (C) પર્યાવરણ સુરક્ષા (D) ઔધોગીક શાંતિ
(૧૮) કારખાના કાયદા મુજબ કેટલા કામદારો કામ કરતા હોય ત્યારે એમ્બ્યુલન્સની જરૂર પડે છે ?
(A) ૨૦૦ (B) ૧૦૦ કે તેથી વધુ (C) ૫૦૦ કે તેથી વધુ (D) ૩૦૦
(૧૯) કારખાના કાયદા મુજબ માલીક કયારે નાસ્તાગૃહની સગવડ પોતાના કામદારોને આપવા જવાબદાર છે ?
(A) ૧૫૦ કે તેથી વધુ (B) ૨૫૦ કે તેથી વધુ (C) ૩૫૦ કે તેથી વધુ (D) ૩૫૦ કે તેથી વધુ
(૨૦) માલીકે પોતાના સ્ત્રી કામદારોને કયારે ઘોડીયાઘર આપવા માટે જવાબદાર છે ?
(A) ૩૦ સ્ત્રી કામદાર (B) ૪૦ સ્ત્રી કામદાર (C) ૫૦ સ્ત્રી કામદાર (D) ૬૦ સ્ત્રી કામદાર
(૨૧) માલીકને પોતાના કારખાનામાં કેટલા કામદારો કામ કરતા હોય ત્યારે કલ્યાણ અધિકારીની જરૂર પડે ?
(A) ૫૦૦ કે તેથી વધુ (B) ૧૦૦૦ કે તેથી વધુ (C) ૧૫૦૦ કે તેથી વધુ (D) ૨૦૦૦ કે તેથી વધુ
(૨૨) માલીકે પોતાના કારખાનામાં કેટલા કામદારો કામ કરતા હોય ત્યારે સલામતી અધિકારીની જરૂર પડે છે ?
(A) ૭૦૦ કે તેથી વધુ (B) ૮૦૦ કે તેથી વધુ (C) ૬૦૦કે તેથી વધુ (D) ૧૦૦૦ કે તેથી વધુ
(૨૩) કામદારો પાસે અઠવાડીયામાં કેટલા કલાકો કામ લઈ શકાય ?
(A) ૫૦ (B) ૪૬ (C) ૪૮ (D) ૪૦
(૨૪) કારખાનાના કાયદા મુજબ કેટલા સમય પછી અડધા કલાકનો આરામ આપવો ફરજીયાત છે ?
(A) ઓછામાં ઓછા ૬ કલાક (B) ઓછામાં ઓછા ૫ કલાક (C) ઓછામાં ઓછા ૯ કલાક (D) ઓછામાં ઓછા ૧૦ કલાક
(૨૫) કારખાનાના કાયદા મુજબ માતૃત્વની રજા કેટલી હોય ?
(A) ૧૨ અઠવાડીયા (B) ૧૩ અઠવાડીયા (C) ૧૪ અઠવાડીયા (D) ૧૫ અઠવાડીયા
(૨૬) કારખાનાના કાયદા મુજબ એક અડવાડીયામાં ઓવરટાઈમ સહીત વધુમાં વધુ કેટલો સમય કામદાર પાસે લઈ શકાય ?
(A) ૬૦ (B) ૭૦ (C) ૮૦ (D) ૯૦
(૨૭) કારખાના કાયદા મુજબ વધારાના કાર્ય સમયનું કેટલુ ભથ્થુ મળે છે ?
(A) મુળ ભથ્થા કરતા ત્રણ ઘણું (B) મુળ ભથ્થા જેટલુ જ (C) મુળ ભથ્થા કરતા બમણુ (D) કાંઈપણ નહી
(૨૮) કારખાનાના કાયદા મુજબ કેટલી ઉમરના બાળકને કારખાનામાં કામે રાખી શકાય ?
(A) ૧૨ થી ૧૬ (B) ૧૦ થી ૧૪ (C) ૧૭ થી ૨૧ (D) ૧૪ થી ૧૮

(૨૯) ઔધોગીક વિવાદ ધારો કયારે અમલમાં આવ્યો ?
(A) ૧૯૪૭ (B) ૧૯૪૮ (C) ૧૯૪૯ (D) ૧૯૫૦
(૩૦) નીચેનામાંથી કઈ ઔધોગીક તકરાર નથી ?
(A) માલીક અને કામદાર વચ્ચેની તકરાર (B) માલીકો વચ્ચેની તકરાર (C) કામદારો અને કામદારો વચ્ચેની તકરાર(D) માલીકો અને કામદારો વચ્ચેની તકરાર
(૩૧) મજુર અદાલતની રચના કોણ કરે છે ?
(A) કેન્દ્ર સરકાર (B) રાજય સરકાર (C) ઉચિત સરકાર (D) રાષ્ટ્રપતિ
(૩૨) મજુર અદાલતના અધ્યક્ષની લાયકાત શું છે ?
(A) બધા જ (B) હાઈકોર્ટ જજ (C) ત્રણ વર્ષ માટે ડીસ્ટ્રીકટ જજ હોય (D) ૭ વર્ષ માટે ભારતમાં ન્યાયીક હોદ્દો ધરાવતા હોય
(૩૩)" લે ઓફ" જાહેર કરવાનો અધિકાર કોને છે ?
(A) માલીકને (B) કામદારને (C) નિરીક્ષકને (D) કલેકટરને
(૩૪) આ માંથી કોણ કામદાર નથી ?
(A) કુશળ કામદાર (B) જેલમાં રહેલ કામદાર (C) કલાર્ક (D) બિન કુશળ કામદાર
(૩૫) તમામ કર્મચારી કામદાર નથી અને તમામ કામદાર કર્મચારી છે તે ખરુ છે?
(A) આંશીક હા (B) ના (C) હા (D) આંશીક ના
(૩૬) તાળાબંધી કોનું હથીયાર છે ?
(A) માલીક (B) કામદાર (C) પોલીસ (D) કામદાર સંઘ
(૩૭) હડતાળ કોનું હથીયાર છે ?
(A) કામદાર (B) માલીક (C) પોલીસ (D) કામદાર સંઘ
(૩૮) ઔધોગીક તકરારના કાયદામાં લવાદમાં કોનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે ?
(A) ન્યાયાધિશ (B) માલીક (C) એમ્પાયર (D) મજુર પ્રતિનીધિ
(૩૯) " લે ઓફ " એટલે ?
(A) માલીકની કામ આપવાની અશકિત (B) કામદારની કામ કરવાની ના પાડવી (C) જાહેર રજા (D) એક પણ નહી
(૪૦) પગાર ચુકવણી ધારો કયારે અમલમાં આવેલ છે ?
(A) તા. ૧લી એપ્રીલ, ૧૯૪૦ (B) તા. ૨૮ માર્ચ, ૧૯૩૭ (C) તા. ૧લી મે, ૧૯૩૮ (D) તા. ૨૬ જાન્યુઆરી, ૧૯૪૭
(૪૧) પગાર ચુકવણી ધારાનો હેતુ શું છે ?
(A) કામદારોને તેમનો પગાર નિયમિત અને પુરેપુરો મળતો રહે (B) કામદારોનું વેતન વધારે મળે (C) બન્ને (D) એક પણ નહી
(૪૨) પગાર ચુકવણી ધારો કયા કમિશનની ભલામણોને આધારે પસાર કરવામાં આવેલ છે ?
(A) કે. આર. ગાડીગીલ કમિશન (B) રોયલ મકિલશ (C) સાયમંડ કમિશન (D) એક પણ નહી
(૪૩) નોકરીમાંથી છુટા થતી વખતે મળતી ગ્રેજયુઈટીની રકમની પગારની વ્યાખ્યામાં સમાવેશ થાય ?
(A) બંન્ને (B) સમાવેશ થાય (C) સમાવેશ ના થાય (D) એક પણ નહી
(૪૪) નોટીસને બદલે રકમ આપવામાં આવે તો તેનો પગારમાં સમાવેશ થાય ?
(A) સમાવેશ ના થાય (B) સમાવેશ થાય (C) બંન્ને (D) એક પણ નહી
(૪૫) ૧૯૬૪ ના સુધારા મુજબ ફેકટરીના સંબંધમાં પગાર ચુકવવાની જવાબદારી કોની છે ?
(A) સરકારની (B) માલીકની (C) મેનેજરની (D) એક પણ નહી
(૪૬) ૧૯૬૪ ના સુધારા મુજબ ઔધોગીક સંસ્થાઓમાં સંબંધમાં પગાર ચુકવવાની જવાબદારી કોની છે ?
(A) ઔધોગીક સંસ્થામાં દેખરેખ રાખનારની (B) માલીકની (C) સરકારની (D) એક પણ નહી
(૪૭) નીચેનામાંથી કોણ કામદાર છે ?
(A) એરફોર્સ મેન (B) ઉધોગોમાં કુશળ કે બિનકુશળ કામ કરતા હોય (C) વહીવટી કામ કરતા હોય (D) પોલીસમાં કામ કરતા હોય
(૪૮) યુનિવર્સિટી ઓફ દીલ્હી વિ. રામનાથના કેસમાં શું ઠરાવવામાં આવ્યુ ?
(A) શિક્ષણની પ્રવૃતિ વ્યવસાય છે (B) શિક્ષણની પ્રવૃતિ સેવા છે (C) શિક્ષણની પ્રવૃતિ ઉદ્યોગ નથી (D) શિક્ષણની પ્રવૃતિ ઉદ્યોગ છે
(૪૯) લે ઓફ કયા સંજોગોમાં આપી શકાય ?
(A) નીચેના બધાજ (B) કાચા માલની અછત (C) ઉત્પાદીત માલનો ભરાવો (D) મશીનરી બંધ પડેલ હોય
(૫૦) નીચેનામાંથી કઈ પ્રવૃતિ જાહેર ઉપયોગી સેવા નથી ?
(A) રેલ્વે સેવા (B) ટેલીફોન સેવા (C) વિદ્યુત સેવા (D) કાર ઉત્પાદન

————————